DR. S. KLEMENSIEWICZ

O nowych i mało znanych gatunkach motyli fauny galicyjskiej.

Przyczynek ósmy.

KRAKÓW
NAKŁADEM AKADEMII UMIEJĘTNOŚCI
SKŁAD GŁÓWNY W KSIĘGARNI SPÓŁKI WYDAWNICZEJ POLSKIEJ
1911.

DR. S. KLEMENSIEWICZ

O nowych i mało znanych gatunkach motyli fauny galicyjskiej.

Przyczynek ósmy.

KRAKÓW
NAKŁADEM AKADEMII UMIEJĘTNOŚCI
SKŁAD GŁÓWNY W KSIĘGARNI SPÓŁKI WYDAWNICZEJ POLSKIEJ
1911.

Osobne odbicie z tomu XLVI. Sprawozdań Komisyi fizyograficznej
Akademii Umiejętności w Krakowie.

Drukarnia Uniwersytetu Jagiellońskiego, pod zarządem J. Filipowskiego.

O nowych i mało znanych gatunkach motyli fauny galicyjskiej.

Przyczynek ósmy.

Napisał

Dr. Stanisław Klemensiewicz.

W czasie zimy r. 1910/11 dokonałem dalszej rewizyi[1]) mojego zbioru motyli krajowych, z uwzględnieniem najnowszej dotyczącej literatury. Przy tej sposobności skonstatowałem w zbiorze znaczną ilość aberacyi nowych dla fauny galicyjskiej (między niemi kilka form dotąd nieopisanych), które poniżej systematycznie zestawiam.

W roku ubiegłym ogłoszono następujące ważniejsze prace z wykazami motyli galicyjskich:

Klemensiewicz Dr S. O nowych i mało znanych gatunkach motyli fauny galicyjskiej. Przyczynek siódmy. (Sprawozd. Kom. fizyogr. Akad. Umiej. w Krakowie. T. XLV; str. 48—55).

Kienzler Z. Przyczynek do fauny motyli okolic Lwowa. (Entomolog polski. Rok I, Nr. 1; Łódź, 1910).

Schille F. Materyały do fauny owadów krajowych. (Sprawozd. Kom. fizyogr. Akad. Umiej. w Krakowie. T. XLV).

Kienzler wymienia w przyczynku swoim kilkanaście aberacyi motyli dziennych z okolicy Lwowa. Dział I pracy Schillego zawiera wykaz motyli przeważnie z okolicy Żurawna, które autor w czasie swego niespełna trzechletniego pobytu tamże zebrał.

---

[1]) Rewizyi poddałem t. z. motyle większe, z wyjątkiem rodziny *Geometridae*, które w późniejszym czasie zamierzam przeglądnąć. Wyniki rewizyi motyli dziennych *(Rhopalocera)* podałem przed rokiem w moim przyczynku VII, do tej pracy.

W obu tych pracach podano, łącznie z formami nowemi wymienionemi w niniejszym przyczynku (a gwiazdką (*) oznaczonemi) 2 gatunki, oraz 147 odmian i aberacyi nowych dla fauny galicyjskiej.

Wielka ilość rzekomo nowo w kraju odkrytych aberacyi tłumaczy się wydaniem w ostatnich czasach bardzo szczegółowych lepidopterologicznych dzieł opisowych (zwłaszcza Seitza i Tutta), w których metoda ustanawiania nowych aberacyi bardzo rozległe znalazła zastosowanie [1]).

W Nowym Sączu, w marcu 1911 r.

Sphingidae.

*1 *Smerinthus Populi* L. *ab. Rectilineata* m. „*Alarum anteriorum strigis subrectis*".

W Brodach znalazłem dn. 31-go sierpnia egzemplarz samicy (II-go pokolenia), u którego na skrzydłach przednich trzy zewnętrzne rysy poprzeczne są prawie proste, gdyż nie są przy brzegu ramiennym ku nasadzie skrzydła zagięte.

2. *Dilina Tiliae* L. *ab. Maculata* Wllgr. Dwie ♀♀ znaleziono koło Krakowa w drugiej połowie maja.

*3. *Hyloicus Pinastri* L. *ab. Typica-Virgata* Tutt. Piękny egzemplarz ze Starego Sącza wyhodowałem *ex l.* w domu.

*4. *Deilephila Galii* Rott. *ab. Maculifera* m. „*Fascia olivacea ante limbum cinereum alarum anteriorium in cellulla 2 maculam luteam includenti*".

Na oliwno brunatnej wstędze (przed popielatym krańcem) skrzydeł przednich mieści się w komórce 2 [2]) poprzeczna, półksiężycowata plama czerwonawo-żółta. Jeden okaz tej niezwykłej aberacyi znalazłem koło Lwowa w pierwszej połowie sierpnia; drugi mniej typowy pochodzi z Brodów (*ex l.*).

*5. *D. Euphorbiae* L. *ab. Helioscopiae* Selys. Jeden okaz wyhodowany z gąsienicy w Piwnicznej 14-go maja; łączy on w sobie z powodu silnie zarumienionych skrzydeł przednich także znamiona aberacyi *Rubescens* Garb.

*6. *D. Euphorbiae* L. *ab. Mediofasciata* Mayer. „*Alae anter. maculis costali et media conjunctis*". Okaz, znaleziony w Nowym

---

[1]) Porówn. wstęp. do mojego przyczynku VII l. c.

[2]) Do oznaczenia komórek i użyłkowania skrzydeł używam terminologii Herrich-Schäffera.

Sączu przy końcu czerwca, stanowi wyraźne przejście do tej aberacyi, gdyż ma plamę przyramienną połączoną ze środkową.

7. *D. Euphorbiae* L. *ab.* „*Scapulis ubique albo marginatis*“. Rzadka aberacya o pokrywach łopatkowych także od wewnątrz delikatnie biało obwiedzionych. Jeden egzemplarz wyhodowałem *ex l.* we Lwowie przy końcu maja.

8. *D. Lineata* F. *v. Livornica* Esp. Tego zmierzchnikowca, znanego dotąd prawie wyłącznie z Galicyi wschodniej, złowiłem w sierpniu przy lampie elektrycznej, w śródmieściu Nowego Sącza.

*9. *Metopsilus Porcellus* L. *ab. Clara* Tutt. Posiadam kilka okazów tego gatunku, znalezionych przeważnie w okolicy Nowego Sącza w czerwcu i na początku lipca (jeden także w Brodach), o bardzo żywej barwie nakreśleń czerwonych, odbijających jaskrawo od zielonawo-ochrowego tła skrzydeł przednich; także trzy barwy skrzydeł tylnych są wybitnie od siebie oddzielone. — Formę tak ubarwioną uznał Tutt za odrębną aberacyę; jednak zdaje się (wobec licznych przejść), że nie jest ona dostatecznie uzasadniona.

10. *Hemaris Fuciformis* L. W Piwnicznej wyhodowałem w maju dwa okazy z gąsienic, znalezionych w jesieni roku poprzedniego na starych krzakach *Symphoricarpus racemosa* Michx.

Notodontidae.

11. *Cerura Bicuspis* Bkh. Dwa egzemplarze wyhodowałem w domu z gąsienic, strąconych z brzozy w Piwnicznej. Dotychczas nie znalazłem wzmianki o znachodzeniu się tego gatunku w Galicyi zachodniej.

*12. *Cerura Bifida* Hb. *ab. Obscurefasciata* m. „*Alarum anteriorum fascia media maculaque anteapicali nigrescentibus*“. Szeroki pas poprzeczny i plama przed wierzchołkiem skrzydeł przednich są mocno zaczernione, również skrzydła tylne mają brzeg boczny w kształcie wstęgi bardzo ciemny, oraz wielką ciemną plamę środkową. Zdaje się, że forma ta jest zbliżona do *ab. Saltensis* Schöyen, której skrzydła są brunatno zaciemnione, jakby zakopcone.

Mam w zbiorze dwa okazy tej aberacyi z okolicy Nowego Sącza. Podobną formę znaleziono w Praterze koło Wiednia.[1])

*13. *Dicranura Erminea* Esp. *ab. Candida* Stgr. Okaz samicy, zgadzający się zupełnie z opisem tej formy, znalazłem we Lwowie w połowie maja.

14. *Pterostoma Palpina* L. *ab.* „*Alis anterioribus albidis, subti-*

---

[1]) Por. Verhandl. d. k. k. Zool.-bot. Ges. in Wien. Tom LV, str. 271.

liter signatis". We Lwowie wyhodowałem na wiosnę *ex l.* bardzo jasną (siwą) samicę o słabem nakreśleniu.

Lymantriidae.

*15. *Orgyia Antiqua* L. *ab.* ♂ *Infernalis* Reb. Okaz wyhodowany *ex l.* w Krakowie 1-go października należy zaliczyć do tej aberacyi, z powodu znacznie ciemniejszej, jednostajnie brunatnej barwy skrzydeł przednich, na których prawie brak ciemnych linii poprzecznych; także skrzydła tylne są bardzo ciemne.

*16. *Lymantria Dispar* L. *ab. Destrigata* m. „*Alae anteriores strigis tantum in margine antico et interno bene expressis, ceterum extinctis*".

Z lini poprzecznych skrzydeł przednich, pozostają tylko początki przy obu brzegach przeciwległych, w kształcie ciemnych plam (wyraźniej u samicy). — Posiadam w zbiorze samca i samicę, wyhodowane w lipcu *ex l.* w Nowym Sączu.

*17. *Euproctis Chrysorrhoea* L. *ab. Punctigera* Teich. Znachodzi się często między okazami formy głównej.

Lasiocampidae.

*18. *Malacosoma Neustria* L. *ab. Rufa-Unicolor* Tutt. Gatunek bardzo zmienny, pojawiający się w licznych aberacyach, połączonych przejściami. Tutt przytacza 27 aberacyi, które w znacznej części polegają na kombinacyach. Formę jasno ochrową z ciemnemi prążkami można uważać za główną. Z ważniejszych aberacyi posiadam w zbiorze *ab. Rufa-Unicolor* Tutt, wyhodowaną w Nowym Sączu *ex l.* na początku lipca (♂), oraz znacznie od niej pospolitszą:

*19. *M. Neustria* L. *ab. Pyri* Scop., znalezioną w połowie lipca w Piwnicznej (♂) i Nowym Sączu (♀).

*20. *Lasiocampa Quercus* L. *ab.* ♂ *Basipuncta* Tutt. W Nowym Sączu *ex l.* w połowie lipca. — Jest to mało znaczna aberacya samca o wyraźnej żółtej plamie pod brzegiem ramiennym, przy nasadzie skrzydeł przednich; ślad tej plamy daje się prawie zawsze zauważyć.

*21. *L. Quercus* L. *ab. Roboris* Schrk. W Nowym Sączu wyhodowałem z gąsienicy przy końcu lipca ♂ i ♀ tej niezwyczajnej aberacyi.

*22. *Epicnaptera Tremulifolia* Hb. *ab. Fulvescens m.* „*Dilutior, fulvescens, alar. anteriorum strigis obsoletis, lunula media nebula albicanti circumdata*".

Samica znaleziona w Brodach w drugiej połowie maja, ma tło skrzydeł jasne, brunatno-ochrowe (nie zaś jak u formy zwy-

kłej czerwono-brunatne), nakreślenie słabe, kreseczkę środkową skrzydeł przednich w mglistem białawem otoczeniu.

23. *Gastropacha Quercifolia* L. *ab. Alnifolia* O. Piękny, mocno zaczerniony okaz ♂ przyleciał do lampy w Nowym Sączu, dn. 19-go sierpnia.

*24. *G. Quercifolia* L. *ab. Dalmatina* Gerh. W Brodach wylągł się u mnie w domu egzemplarz samca, który stanowi bardzo wyraźne przejście do tej aberacyi. Gąsienicę znalezioną na wierzbie iwie karmiłem po przezimowaniu tarniną.

*25. *Dendrolimus Pini* L. *ab. Grisescens* Reb. Kilka egzemplarzy wyhodowanych w Brodach z gąsienic, między 29-ym maja a 10-ym lipca.

*26. *D. Pini* L. *ab. Unicolor-Brunnea* Reb. Dwie samice *ex l.* na początku czerwca w Krakowie.

Prócz tych dwóch, pod względem ubarwienia skrajnych aberacyi gatunku *Pini* L., znana jest jeszcze odmiana górska *v. Montana* Stgr., którą między innemi wykazuje Schille z okolicy Rytra. Zdaje się jednak, że forma żyjąca w górach Rytrzańskich, jest jakąś odrębną, do *v. Montana* zbliżoną rasą, o której w najbliższym czasie zamierzam dokładniejszą zdać sprawę.

27. *D. Pini* L *ab.* „*Alarum anter. area media interrupta (constricta)*". Pośród licznych form tej nadzwyczajnie zmiennej prządki, zasługuje na wzmiankę aberacya, u której na skrzydłach przednich pierwsza pręga poprzeczna jest tak silnie ku krańcowi wygięta, że dotyka drugiej, przerywając lub przynajmniej ścieśniając nadzwyczajnie zawarte między niemi środkowe pole skrzydła. — Hodowałem ją *ex l.* w Brodach w drugiej połowie czerwca.

Lemoniidae.

*28. *Lemonia Dumi* L. *ab.* ♀ *Luteornata m.* „*Alarum anteriorum pictura lutea dilatata, alarum posteriorum basis luteo dense pulverulenta, fascia lutea perlata usque ad limbum diffusa*".

Rzadka aberacya, odznaczająca się nadzwyczajnie rozwiniętem ubarwieniem żółtem. Część żółta przy nasadzie, plama środkowa i pasek poprzeczny są na skrzydłach przednich znacznie powiększone. Skrzydła tylne są (z wyjątkiem słabo ciemniej naprószonego pola nasadowego) prawie całkiem żółte, gdyż żółta wstęga jest po sam kraniec rozszerzona. (Przejściem do tej formy jest *ab. Hauseri* Reb.). — Znaleziona przy końcu października w okolicy Lwowa.

Drepanulidae.

29. *Drepana Falcataria* L. *ab.* Samica znaleziona w Piwnicznej przy końcu lipca (przeto należąca do II-ej generacyi) różni się od zwykłej formy ciemniejszą, jednostajnie brunatnawo-ochrową barwą; plama środkowa skrzydeł przednich jest bardzo wielka, kropka nad nią leżąca kształtu obrączki.

*30. *D. Lacertinaria* L. *gen. aest. Aestiva* Reb. Tę większą, bledszą formę letnią, pojawiającą się głównie w sierpniu, posiadam z Nowego Sącza.

*31 *D. Lacertinaria* L. *ab. Scincula* Hb. Koło Lwowa w połowie maja. Aberacya właściwa okolicom północnym; u nas pojawia się w formie przejściowej.

32. *D. Cultraria* F. *gen. aest. Aestiva* Spr. Kilka okazów złowiłem w lipcu koło Rytra; zresztą wykazana tylko ze Lwowa.

Noctuidae.

A. Acronyctinae.

*33. *Diphthera Alpium* Osb. *ab. Rosea* Tutt. Nieznaczna aberacya, zdarzająca się nierzadko w okazach mniej lub więcej typowych; piękny egzemplarz wyhodowałem z gąsienicy w Brodach.

*34. *Demas Coryli* L. *ab. Avellanae* Huene. We Lwowie wychowałem *ex l.* w połowie maja samicę tej aberacyi o skrzydłach przednich jednostajnie popielatych.

*35. *Acronycta Aceris* L. *ab. Infuscata* Hw. Forma brunatno zaciemniona, stanowiąca przejście do *ab. Candelisequa* Esp. Posiadam w zbiorze dwa egzemplarze, wyhodowane *ex l.* w Nowym Sączu.

*36. *A. Megacephala* F. *ab. Rosea* Tutt. Jeden okaz *ex pupa* we Lwowie, na początku czerwca.

37. *A. Strigosa* F. *ab.* Gatunek ten, podobnie jak wszystkie inne rodzaju *Acronycta*, ma wielką skłonność do melanizmu. Jakkolwiek melanizm stanowi u motyli cechę prawdziwych aberacyi, może jednak czasem wytworzyć formy lokalne (odmiany). Ma to miejsce właśnie w gatunku *Strigosa*, który w Galicyi (miejscami też i na Bukowinie) pojawia się prawie wyłącznie w odmianie ciemnej, o tle skrzydeł jednostajnie szaro-brunatnem, bez wszelkiej białawej przymieszki, zresztą o nakreśleniu normalnem (*v. Bryophiloides* Hormuz.). Ta skłonność do melanizmu potęguje się u niektórych okazów tak dalece, że obejmuje nawet nakreślenie skrzydeł przednich i całe skrzydła tylne. W Brodach i we Lwowie wyhodowałem z gąsienic w lipcu kilka egzemplarzy, u których na skrzydłach przednich białawe zresztą rysy poprzeczne, żółtawa z reguły plama nerkowata i pomarańczowa plamka podłużna przy nasadzie brzegu pachowego są niemal całkiem zakryte ciemną barwą

tła. Także skrzydła tylne są bardzo ciemne, kropka środkowa i łuk poprzeczny na nich niewyraźne. Ta skrajnie melanotyczna forma zasługiwałaby na odrębną nazwę.

*38. *A. Tridens* Schiff. *ab. Rosea* Tutt. Nieznaczna aberacya o różowawym nalocie. Hodowałem ją *ex l.* w Brodach i Piwnicznej koło Nowego Sącza.

*39. *A. Psi* L. *ab. Suffusa* Tutt. W okolicy Lwowa *ex l.* w połowie lipca; rzadka aberacya.

*40. *A. Auricoma* F. *v. Vernalis* Frings. Jest to ciemniejsza forma wiosenna; lęgła się u mnie *ex l.* we Lwowie, w maju.

41. *A. Rumicis* L. *ab. Salicis* Curt. Tę rzadką aberacyę znalazłem w okolicy Nowego Sącza na początku sierpnia i koło Brodów (*ex l.*) na początku maja.

*42. *Craniophora Ligustri* F. *ab. Sundevalli* Lamp. Jeden okaz na przynęcie jabłkowej w Brodach, w połowie lipca.

B. Trifinae.

*43. *Agrotis Fimbria* L. *ab. Rufa* Tutt.

*44. *A. Fimbria* L. *ab. Brunnea* Tutt.

*45. *A. Fimbria* L. *ab. Virescens* Tutt.

*46. *A. Fimbria* L. *ab. Solani* F.

Pierwszą z wymienionych aberacyi złowiłem na przynętę jabłkową przy końcu sierpnia w Brodach, inne pochodzą z okolicy Lwowa.

*47. *A. Augur* F. *ab. Hippophaës* H. G. Jeden egzemplarz przyleciał w Nowym Sączu do światła lampy w połowie czerwca.

*48. *A. Pronuba* L. *ab. Rufa* Tutt.

*49. *A Pronuba* L. *ab. Brunnea* Tutt.

Dwie wymienione aberacye wyhodowałem (wraz z wielu egzemplarzami formy zwyczajnej) z jaj, które zniosła samica złowiona z końcem sierpnia w Piwnicznej. Gąsienice, z reguły zimujące, karmiłem w zimie w pokoju ogrzanym, z początku sałatą, później liśćmi kapusty głowiastej; motyle zaczęły się lęgnąć od 18-go stycznia.

50. *A Pronuba* L. *ab.* Dwa egzemplarze tego zmiennego gatunku, złowione na przynętę jabłkową w okolicy Brodów (w połowie sierpnia) i Lwowa (w połowie września), zasługują na wzmiankę. Mają one skrzydła przednie jednostajnie brunatno ochrowe, zakryte równomiernie nalotem liliowym, upstrzone poprzecznymi szeregami delikatnych ciemniejszych kreseczek; z wyjątkiem ciemno brunatnej plamy nerkowatej, podwójnej czarnej plamki przy wierzchołku i słabiutkiego cienia przed — niewidoczną zresztą — linią falistą, pozbawione wszelkiego nakreślenia.

51. *A. Comes* Hb. W Szczawnicy nad Dunajcem jeden okaz 30-go lipca; rzadka.

*52. *A. C-nigrum* L. *ab. Rosea* Tutt. Nieznaczna, jednak rzadka aberacya o bledszem, czerwonawo-popielatem tle skrzydeł przednich. Znalazłem ją przy końcu sierpnia w Poroninie i w Nowym Sączu.

*53. *A. Exclamationis* L. *ab. Pallida* Tutt. W Brodach przy końcu czerwca.

*54. *A. Exclamationis* L. *ab. Obsoleta* Tutt. W Piwnicznej *ex l.* przy końcu sierpnia.

*55. *A. Exclamationis* L. *ab. Conjuncta* Hirschke. Tę piękną aberacyę, opisaną i nazwaną dopiero w najnowszym czasie przez Hirschkego[1]), złowiłem w Podhorcach ob. Stryja, przy lampie elektrycznej na początku czerwca 1906 r.

*56. *A. Corticea* Hb. *ab. Clavigera* Hw. W Piwnicznej w połowie lipca.

*57. *A. Segetum* Schiff. *ab. Nigricornis* Vill. W Brodach przy końcu sierpnia i w Nowym Sączu *ex l.* 4-go października.

58. *A. Vestigialis* Rott. Jeden okaz w Piwnicznej przy końcu lipca; w Galicyi zachodniej jest rzadki.

*59. *A. Vestigialis* Rott. *ab. Albidior* Peters.

*60. *A. Vestigialis* Rott. *ab. Nigra* Tutt.

Obie te aberacye znalazłem w drugiej połowie sierpnia w Brodach, wśród licznych okazów formy zwyczajnej.

*61. *A. Prasina* F. *ab. Lugubris* Peters. W Lesienicach koło Lwowa na początku lipca; rzadka aberacya.

*62. *Pachnobia Rubricosa* F. *ab. Pilicornis* Brahm. Koło Brodów w połowie kwietnia na baziach iwy.

*63 *Charaeas Graminis* L. *ab. Albipunctata* Lampa. Jeden ♂ w Podhorcach obok Stryja przy lampie elektrycznej na początku sierpnia.

*64. *Mamestra Advena* F. *ab. Unicolor* Tutt. We Lwowie *ex l.* w połowie czerwca.

*65. *M. Brassicae* L. *ab. Scotochroma* Röb. Nieznaczna aberacya melanotyczna; łapałem ją w Brodach na przynętę jabłkową w sierpniu i na początku września.

*66. *M. Oleracea* L. *ab. Obscura* Spul. Również w Brodach przy końcu sierpnia i na początku września.

*67. *M. Dissimilis* Knoch *ab. W-latinum* Esp. Gatunek bardzo zmienny, mający wiele aberacyi połączonych formami przejściowemi; pojawia się w dwóch generacyach od początku maja blizko do połowy września. Z ważniejszych posiadam w licznych okazach *W-latinum* z okolic Nowego Sącza, Lwowa i Brodów, oraz:

*68. *M. Dissimilis* Knoch *ab. Laeta* Reut. z okolicy Bobowy (Wojnarowa) i Brodów.

---

[1]) Verhandl. d. k. k. Zool.-botan. Gesell. in Wien, tom LX B, str. 416.

*69. *Dianthoecia Cucubali* Fuessl. *ab. Conjuncta* m. „*Alae anteriores maculis ambabus in costa subdorsali late confluentibus*“. Obie plamy (nerkowata i okrągła), które się u formy zwyczajnej na tylnej żyłce środkowej tylko stykają, są u tej aberacyi w tem miejscu ze sobą szeroko zlane. — Wyhodowana z gąsienicy w Rytrze na początku czerwca.

*70. *Miana Strigilis* Cl. *ab. Intermedia* Horm. Kilka okazów z okolicy Lwowa w czerwcu.

*71. *Hadena Adusta* Esp. *v. Baltica* Hering. W Brodach złowiłem 1-go lipca na przynętę jabłkową egzemplarz, zgadzający się z opisem tej bałtyckiej odmiany.

*72. *H. Monoglypha* Hufn. *ab. Intacta* Peters. Koło Lwowa w połowie czerwca i Nowego Sącza przy końcu lipca; nieznaczna aberacya.

*73. *H. Rurea* F. *ab. Argentea* Tutt. Jeden egzemplarz w okolicy Lwowa w połowie czerwca.

*74. *H. Secalis* Bjerk. *ab. Struvei* Ragus. Gatunek ten jest pod względem ubarwienia i nakreślenia skrzydeł przednich nadzwyczajnie zmienny [1]); *ab. Struvei* znalazłem w połowie sierpnia w Gruszowie koło Tarnowa.

*75. *H. Secalis* Bjerk. *ab. Furca* Hw. Jedna z najpiękniejszych aberacyi o skrzydłach przednich wiśniowo brunatnych, w większej części pachowej oraz w strudze wodnistej (między tylną rysą poprzeczną a linią falistą) ochrowo-żółtych. Forma ta naśladuje ubarwieniem gatunek *H. Scolopacina* Esp. — Posiadam kilka okazów z okolicy Nowego Sącza i Brodów, łowionych przeważnie w sierpniu.

*76. *Polia Chi* L. *ab. Suffusa* Robs. Tylko jeden okaz w okolicy Nowego Sącza, przy końcu lipca.

*77. *Brachionycha Nubeculosa* Esp. *ab. Suffusca m.* „*Multo obscurior, fuscescens*“.

Wszystkie skrzydła oraz ciało silnie brunatno zaciemnione. — Jedna samica znaleziona koło Lwowa przy końcu marca.

*78. *Trachea Atriplicis* L. *ab. Deviridata* m. „*Alis anterioribus violaceo griseis, non viridi mixtis*“.

W okolicy Rzeszowa złowiłem na przynętę jabłkową dn. 31-go maja bardzo zajmujący okaz, u którego wszelkie miejsca zielone są zastąpione kolorem fioletowo popielatym [2]); nakreślenie skrzydeł dość słabe i wogóle wszystkie kolory jakby wypłowiałe.

*79. *Hydroecia Nictitans* Bkh. *ab. Pallida* Tutt. Kilka egzemplarzy posiadam z okolicy Czarnego Dunajca i Nowego Sącza.

80. *Nonagria Sparganii* Esp. *ab.* Jasno ochrowo żółta ♀ o bar-

---

[1]) Tutt rozróżnia aż 30 rozmaitych form (Brit. Noct. I, str. 93).

[2]) Wzmiankę o podobnej aberacyi znajduję w czasopiśmie entomologicznem „Iris“ (tom XVIII, str. 103).

dzo słabym nalocie ciemnym wzdłuż obu żyłek środkowych; u nasady żyłki 3-ej i 4-ej znajdują się cztery wybitne plamki czarne, ułożone w kwadrat, przy krańcu zaś szereg jaskrawo czarnych kropek. Przyleciała do lampy w Brodach.

81. *Mythimna Imbecilla* F. *ab.* ♀ W Rzyczanowie koło Rytra znalazłem przy końcu lipca samicę o skrzydłach przednich ciemnych, jednostajnie rdzawo-brunatnych, pozbawionych wszelkiego nakreślenia z wyjątkiem jaskrawo białej zewnętrznej połowy plamy nerkowatej.

*82. *Caradrina Quadripunctata* F. *ab. Leucoptera* Thnbg. Rzadka, ciemna aberacya[1]). Jeden egzemplarz znalazłem w Brodach przy końcu sierpnia.

83. *C. Alsines* Brahm. *ab.* Na skrzydłach przednich linia falista od wewnątrz, w kształcie wstęgi szeroko ocieniona (podobnie jak u *C. Morpheus* Hufn.), cień środkowy wybitny. — Kilka okazów złowiłem przy świetle lampy elektrycznej w Podhorcach ob. Stryja na początku lipca, jeden wyhodowałem *ex l.* we Lwowie w połowie czerwca.

84. *Amphipyra Tragopoginis* L. *ab.* „*Alarum anteriorum limbo late testaceo*". Niektóre okazy tego gatunku mają tło skrzydeł przednich w miejscu linii falistej, częściowo rozjaśnione. W okolicy Nowego Sącza znalazłem w połowie września aberacyę, u której cały brzeg boczny między linią falistą a krańcem jest wybitnie jasny, żółtawo szary.

*85. *Taeniocampa Gothica* L. *ab. Pallida* Tutt. Dość zwyczajna, jasno popielata forma; posiadam w zbiorze liczne okazy z okolic Nowego Sącza, Lwowa i Biecza (*ex ovo*).

86. *T. Gothica* L. *ab.* U okazu z Rytra jest część środkowa skrzydła przedniego, zawarta między zwykłemi plamami, czarnobrunatna i mocno odbija od fioletowo-siwego zabarwienia reszty skrzydła między nasadą a tylną rysą poprzeczną.

*87. *T. Pulverulenta* Esp. *ab. Pallida* Tutt. W okolicy Brodów i Lwowa, głównie w kwietniu.

*88. *T. Populeti* Tr. *ab. Atropunctata* Geest. Jeden okaz złowiony w Brodach w połowie kwietnia.

*89. *T. Stabilis* View. *ab. Pallida* Tutt. W okolicy Nowego Sącza (Rytro) i Brodów w kwietniu.

90. *T. Stabilis* View. *ab.* U niektórych egzemplarzy tego gatunku (pochodzących z Rytra i Brodów) zauważyłem na skrzydłach przednich bardzo wybitny czarniawy cień środkowy.

---

[1]) Wymieniona w 2-em wydaniu katalogu Staudingera (Catal. d. Lepidopteren d. europ. Faunengeb., Dresden, 1871) ciemna aberacya *Quadripunctata* F. *ab. Menetriesii* Kretsch. jest odrębnym gatunkiem, nie należącym do fauny środkowo-europejskiej.

*91. *T. Incerta* Hufn. *ab. Pallida* Lampa. Znalazłem ją w Woli Justowskiej koło Krakowa i w Brodach w kwietniu.

92. *T. Incerta* Hufn. *ab.* Na uwagę zasługuje forma znaleziona w okolicy Brodów, u której skrzydła przednie są silnie jakby zbryzgane drobnemi czarniawemi kreseczkami poprzecznemi.

*93. *T. Gracilis* F. *ab. Sparsus* Hw. Odznacza się tą samą właściwością, co poprzednia. Kilka okazów wyhodowałem z gąsienic w Nowym Sączu.

*94. *Panolis Griseovariegata* Göze *ab. Grisea* Tutt. Kilka okazów koło Brodów w połowie kwietnia.

*95. *P. Griseovariegata* Göze *ab.* „*Alis anterioribus ferrugineis non griseo mixtis*“. Aberacya o skrzydłach przednich brunatnawo-czerwonych, pozbawionych zupełnie siwej przymieszki, oraz ciemno ceglastych rysach poprzecznych; także skrzydła tylne mają wybitny odcień czerwony.

Złowiona na przynętę jabłkową w Brodach w połowie kwietnia obok licznych okazów normalnych i kilku ubarwionych czerwono, od których różni się jednak zupełnym brakiem nalotu siwego, oraz czerwonawym odcieniem skrzydeł tylnych. — Według uprzejmego orzeczenia Prof. Dra H. Rebla w Wiedniu, ma być ta forma identyczna z *ab. Flammea* Hb. 91; przypuszczam jednak, że różni się od niej brakiem siwej przymieszki.

96. *Mesogona Oxalina* Hb. W Chełmcu koło Nowego Sącza na początku lipca. W Galicyi zachodniej jeszcze mało znana.

*97. *Calymnia Trapezina* L. *ab. Rufa* Tutt oraz

*98. *C. Trapezina* L. *ab. Ochrea* Tutt hodowałem *ex l.* we Lwowie i w Brodach, w drugiej połowie czerwca i w lipcu.

*99. *C. Trapezina* L. *ab. Pallida* Tutt. Forma ta odznacza się bladą zielonawo-popielatą barwą skrzydeł przednich i takąż, ale nieco jaśniejszą skrzydeł tylnych. — Dwa egzemplarze wyhodowałem *ex l.* na początku lipca w Brodach i we Lwowie; u drugiego z nich brak czarniawego nalotu na skrzydłach tylnych.

*100. *Orthosia Lota* Cl. *ab. Rufa* Tutt. Dwa okazy w okolicy Lwowa.

*101. *O. Circellaris* Hufn. *ab. Fusconervosa* Peters. Koło Lwowa, w połowie września; rzadka aberacya.

*102. *O. Circellaris* Hufn. *ab. Nigridens* Fuchs. Również w okolicy Lwowa.

*103. *Orrhodia Vaccinii* L. *ab. Canescens* Esp. W Krzywczycach koło Lwowa w październiku; należy do rzadszych aberacyi tego zmiennego gatunku.

*104. *Scopelosoma Satellitia* L. *ab. Trabanta* Huene (= *ab. Albipuncta* Strand). Posiadam wiele egzemplarzy z okolic Rytra, Rzeszowa, Lwowa i Brodów; pojawiają się od września, po przezimowaniu do maja.

*105. *Xylina Socia* Rott. *ab. Rufescens* Tutt oraz

*106. *X. Socia* Rott. *ab. Pallida* Tutt znachodzą się w okolicy Nowego Sącza i Lwowa od końca sierpnia do połowy listopada. Gatunek ten zimuje najczęściej w stanie doskonałym.

*107. *X. Socia* Rott. *ab. Nigricans* m. „*Multo obscurior, alis anter. nigrescentibus*". Skrzydła przednie mocno zaczernione.

Znaleziona koło Brodów przy końcu sierpnia.

108. *X. Ingrica* H. S. W Rytrze jeden okaz; zresztą wykazana dotychczas tylko z Pienin.

109. *Lithocampa Ramosa* Esp. W Piwnicznej strząsałem w drugiej połowie sierpnia ze starych krzaków *Symphoricarpus racemosa* Michx. gąsienice tego rzadkiego gatunku; zapoczwarczają się one w tęgich kokonach, zmieszanych z mchem; (u mnie umieszczały swoje kokony na gałązkach lub w kątach pudła odległych od dna zakrytego ziemią i mchem). Motyle lęgły się, przy sztucznie przyspieszonym rozwoju, od 22-go kwietnia do 17-go maja.

110. *Cucullia Lychnitis* Rbr. Posiadam liczne okazy, przeważnie hodowane z gąsienic, z okolicy Brodów i Piwnicznej. Gąsienice żyją na gatunkach *Verbascum*; poczwarki zimują często dwa razy. Motyle lęgły się od końca maja blizko do końca lipca.

111. *C. Asteris* Schiff. Gąsienice tego gatunku żyją w jesieni licznie na kwiatostanach *Solidago Virgaurea*, rosnącej obficie w zrębach leśnych okolicy Starego Sącza. Poczwarki zimują; motyle lęgną się przy końcu maja i w czerwcu.

*112. *C. Artemisiae* Hufn. *ab. Lindei* Heyne. W Brodach wyhodowałem 9-go czerwca z gąsienicy znalezionej na *Artemisia campestris* okaz, który stanowi wyraźne przejście do tej odmiany, żyjącej przeważnie w Rosyi.

*113. *Heliothis Ononis* F. *ab. Lugubris* m. „*Alis posterioribus nigris, una solum macula centrali (ovata) lurido-alba, ceteris fere extinctis*".

Aberacya o bardzo zredukowanych żółtawo-białych plamach skrzydeł tylnych; w środku tychże, nieco bliżej brzegu ramiennego, mieści się tylko jedna taka plama, z innych pozostały jeno słabe ślady.

Formę tę znalazłem w okolicy Brodów 21-go lipca.

*114. *Thalpochares Purpurina* Hb. *v. gen. aest. Secunda* Stgr. Piękny okaz znalazłem w okolicy Brodów 24-go sierpnia.

115. *Th. Paula* Hb. *ab.* „*Alarum anter. fascia obliqua ante medium ferrugineo mixta*". Gatunek ten pojawia się u nas w dwóch dość różnych formach. U jednej (normalnej) jest pasek, leżący skośnie przed środkiem skrzydła przedniego, całkowicie zielonawo-szary, u drugiej jest w połowie pachowej rdzawo-żółty. W okolicy Brodów pojawia się przeważnie ta druga forma, przy końcu lipca i w sierpniu. — W Gruszowie koło Tarnowa znalazłem okaz bar-

dzo mały (długość skrzydła przedn. 7 mm), jednostajnie szaro zaciemniony, o słabem, tylko w połowie pachowej wyraźniejszem nakreśleniu skrzydeł przednich.

115. *Rivula Sericealis* Sc. *ab.* U niektórych okazów tego gatunku zanikają na skrzydłach przednich obie rysy poprzeczne niemal zupełnie (Rzeszów *ex l.* przy końcu maja, Brody przy końcu sierpnia).

C. Quadrifinae.

*117. *Plusia Zosimi* Hb. *ab.* *Brunickii* m. „*Alis anterioribus plaga metallica cupreo-aurea*".

Piękna aberacya o czerwonawo-złocistej barwie części metalicznej skrzydeł przednich, która u zwykłej formy jest lśniąco zielona.

Ponieważ opis tego nadzwyczajnie rzadkiego gatunku w dziełach dla ogółu przystępnych nie jest dokładny, podaję go tutaj według pięknie zachowanych okazów, które w pierwszej połowie lipca łowiłem przy świetle lampy elektrycznej u WP. barona J. Brunickiego w Podhorcach ob. Stryja. Tam też znalazła się *ab. Brunickii.*

Tło skrzydeł przednich połyskujące, blado zielonawo-popielate, ku krańcowi z odcieniem różowawym. Barwa tła zajmuje jednak tylko brzeg ramienny po tylną żyłkę środkową aż do plamy nerkowatej, oraz wązkie pole przykrańcowe; reszta skrzydła jest żywo metalicznie lśniąca, mosiężno-zielona. Ta metaliczna część skrzydła rozpoczyna się u samej nasady i jest u góry ograniczona tylną żyłką środkową aż po plamę nerkowatą, poza którą ku brzegowi ramiennemu pod kątem prostym się zagina, lecz go nie dosięga; od zewnątrz ogranicza ją tylna rysa poprzeczna, rozpoczynająca się mniej więcej przy $^3/_5$ części brzegu ramiennego, a kończąca przy $^3/_4$ brzegu pachowego. Rysa ta tworzy aż po środek komórki 1 b wielki, ku krańcowi mocno wypukły łuk półkolisty, poczem się odgina niemal prostopadle do brzegu pachowego. W kącie tylnym (wewnętrznym) mieści się również mosiężno-zielona plama trójkątna, łącząca się bezpośrednio z resztą metalicznej części skrzydła; plama ta mieni się jednak w pewnym kierunku brunatno, wskutek szczególnego układu łusek. Plama nerkowata i okrągła mają zielonawo-popielatą barwę tła i są delikatnie ciemniej obwiedzione; pod plamą okrągłą mieści się podobna, lecz bardzo niewyraźna trójkątna plamka, zachodząca zwężonym końcem w część metaliczną skrzydła. Przednia rysa poprzeczna, rozpoczynająca się mniej więcej w środku części brzegu ramiennego między rysą tylną a nasadą skrzydła, jest ciemna i zrazu niewyraźna; tworzy ona z początku łuczek, wypukłością ku krańcowi zwrócony, w środku nieco wklęsły, lecz

wszedłszy w metaliczną część skrzydła, załamuje się tuż pod tylną żyłką środkową ku zewnątrz i zdąża bardzo skośnie ku brzegowi pachowemu. Ta skośna część przedniej rysy, dalej trójkątne miejsce przy jej ujściu do brzegu pachowego, część rysy tylnej, oddzielająca wspomnianą wyżej metaliczną plamę przed kątem tylnym, wreszcie zewnętrzna granica tejże plamy w samym kącie skrzydła, są jakby wypukłe i mienią się raz brunatno, to znowu rdzawo złocisto. Przed wierzchołkiem skrzydła znajduje się krótka brunatna linijka poprzeczna, jako pozostałość linii falistej. Linia krańcowa jest delikatnie brunatna, strzępina popielata, u nasady różowa, w przedłużeniu żyłek delikatnie ciemno poprzecinana. Skrzydła tylne dość jasne, żółtawo-popielate, przy brzegu szeroko zaciemnione, o ciemnej plamie środkowej i takiejże wyraźnej linii poprzecznej; strzępina jasna, jednostajnie brunatnawo żółta. Na stronie odwrotnej są skrzydła przednie popielate, ich brzeg ramienny i wierzchołek oraz skrzydła tylne bardzo jasne, brunatnawo żółte; na wszystkich skrzydłach znajduje się za środkiem wyraźny ciemny łuk poprzeczny. Nasada kołnierza i czub na zapleczu pomarańczowe, reszta tułowia barwy tła skrzydeł przednich, odwłok barwy skrzydeł tylnych.

118. *Pl. Chrysitis* L. *ab. Juncta* Tutt. Znachodzi się bardzo często wśród formy głównej (okolice Nowego Sącza, Lwowa).

119. *Pl. Chrysitis* L. *ab. Aurea* Huene. W Nowym Sączu przy końcu sierpnia; rzadka.

120. *Pl. Chrysitis* L. *ab. Scintillans* Schultz. Tylko jeden okaz koło Lwowa złowiony 1-go lipca.

*121. *Pl. Interrogationis* L. *ab. Flammifera* Heyne oraz

*122. *Pl. Interrogationis* L. *ab. Rosea* Tutt, otrzymałem w podarunku od p. A u g u s t a S t ö c k l a ze Lwowa, który je znalazł w Mikuliczynie 2-go lipca, względnie 28-go czerwca. Oba egzemplarze odznaczają się wyraźnym różowym odcieniem skrzydeł przednich, czem się różnią od formy głównej, która jest więcej niebieskawo-popielata.

*123. *Euclidia Mi* Cl. *ab. Ochrea* Tutt. Aberacya o ochrowo żółtem tle skrzydeł, zwłaszcza tylnych. Mimo iż ma być w Europie środkowej częstsza od formy głównej, posiadam w zbiorze obok kilku egzemplarzy białych, tylko dwa słabo żółte (z Brodów i Nowego Sącza *ex l.*).

*124. *E. Mi* Cl. *ab. Insulata* m. „*Alae anteriores lobo plagae fuscae in angulum posteriorem verso, in cellula 2 late albo interrupto*“.

Na skrzydłach przednich jest półwyspowata wypuklina ciemnego płatu, zwrócona ku kątowi tylnemu, w komórce 2-ej szeroko oderwana w kształcie owalnej, biało obwiedzionej plamy. Tę szczególną aberacyę znalazłem koło Brodów 31-go maja.

*125. *Catocala Fulminea* Scop. *ab. Xarippe* Buttl.

W okolicy Nowego Sącza znalazłem dwa okazy (na początku sierpnia), które są przejściem do tej aberacyi.

126. *Toxocampa Viciae* Hb. *ab. Caecula* Stgr. Koło Brodów (w Lipkach) na przynętę jabłkową, przy końcu czerwca.

127. *T. Craccae* F. *ab. Immaculata* Stgr. Na Kopcu Kościuszki koło Krakowa, w połowie września.

D. Hypeninae.

*128. *Parascotia Fuliginaria* L. *ab. Flava* Horm. W Nowym Sączu przy końcu czerwca i lipca, dwa typowe okazy (♀♀).

*129. *Zanclognatha Grisealis* Hb. *gen. aest. Aestivalis* Spul. Zbierałem je koło Brodów i Nowego Sącza (na Koniecznej około 1000 m) w lipcu i sierpniu.

*130. *Pechipogon Barbalis* Cl. *ab. Anomalalis* m. „*Alarum anteriorum striga transvera anteriore acute fracta, vertice anguli lunulam mediam attingenti*".

Szczególna aberacya, u której przednia rysa poprzeczna na skrzydłach przednich jest ku zewnątrz tak mocno załamana, że dotyka punktem załamania plamki środkowej. — Wyhodowana z gąsienicy dn. 8-go maja.

131. *Hypena Rostralis* L. *ab. Unicolor* Tutt. Znachodzi się często wśród formy zwyczajnej. Mam wiele okazów z okolic Krakowa, Nowego Sącza, Lwowa i Brodów. Pojawiają się od końca lipca, po przezimowaniu aż do wiosny roku następnego.

*132. *H. Rostralis* L. *ab. Variegata* Tutt. Znacznie rzadsza od poprzedniej. Zauważyłem ją pojedynczo w Gruszowie koło Tarnowa, Załubińczu koło Nowego Sącza i w okolicy Brodów.

133. *H. Rostralis* L. *ab.* Między wielu formami tego zmiennego gatunku zasługuje na uwagę aberacya, u której nasadowa połowa skrzydeł przednich aż po tylną rysę poprzeczną, podłożoną szeroko białawą barwą, jest niemal jednostajnie ciemno brunatna, o ledwie dostrzegalnej przedniej rysie poprzecznej. — Posiadam dwa okazy znalezione we wrześniu koło Brodów i Lwowa.

Cymatophoridae.

*134. *Thyatira Batis* L. *ab. Conflua* Rbl. (= *Confluens* Marschn.) W Brodach wyhodowałem *ex l.* okaz zbliżony do tej aberacyi.

*135. *Cymatophora Or* F. *ab. Unimaculata* Auriv. Złowiona w Rzeszowie przy świetle lampy przy końcu kwietnia, w Brodach *ex l.* na początku czerwca.

*136. *C. Or* F. *ab. Unifasciata* Spul. Dwa egzemplarze *ex l.* we Lwowie.

*137. *C. Or* F. *ab. Obscura* Spul. W Krakowie *ex l.* przy końcu maja; rzadka.

*138. *C. Or* F. *ab Fasciata* Teich. Aberacya ostro znaczona. Kilka okazów zebrałem w okolicy Rzeszowa, Lwowa i Brodów w maju i czerwcu.

*139. *Polyploca Flavicornis* L. *ab. Scotica* Tutt. Dwa bardzo ciemne egzemplarze wyhodowałem w marcu *ex l.* w Nowym Sączu i we Lwowie.

*140. *P. Flavicornis* L. *ab. Confluens* m. „*Alae anteriores maculis ambabus magnis confluentibus*". Obie plamy są u tej aberacyi wielkie, oraz z sobą mniej lub więcej (czasem zupełnie) zlane. — Kilka okazów zebrałem w marcu i kwietniu w okolicy Lwowa.

141. *P. Flavicornis* L. *ab.* U tego gatunku jest plama nerkowata najczęściej znacznie mniejsza od okrągłej, a nawet czasem brak jej zupełnie. We Lwowie strąciłem z brzozy na początku kwietnia egzemplarz pozbawiony obu plam.

Arctiidae.

A. Arctiinae.

*142. *Spilosoma Lubricipeda* Esp. (*Lutea* Hufn.) *ab. Unicolor* Homb. W Brodach i we Lwowie *ex l.* przy końcu maja.

*143 *S. Lubricipeda* Esp. *ab. Fasciata* Tugwell. Piękny okaz ♂ wyhodowałem dn. 31-go marca we Lwowie; bardzo rzadka.

*144. *Phragmatobia Fuliginosa* L. *ab. Fervida* Stgr. W Brodach *ex l.*

*145. *Parasemia Plantaginis* L. *v.* (*et ab.*) ♂ *Bicolor* Rätz. (*forma Interrupta* Shaw). Według mego doświadczenia należą wszystkie galicyjskie samce gatunku *Plantaginis* z reguły do *v. Bicolor* Rätz. i jej formy *Interrupta* Shaw (nie zaś do właściwej *v. Hospita* Schiff.); samice są normalne. Samce posiadam z Krynicy, Rytra, Mikuliczyna.

*146. *P. Plantaginis* L. *ab. Confluens* Shaw. Jedną samicę złowiłem w drugiej połowie czerwca w Krynicy.

*147. *Diacrisia Sanio* L. *ab. Uniformis* B. Haas. Dwa ♂♂ koło Krakowa (w Łobzowie) w połowie maja.

*148. *D. Sanio* L. *ab. Moerens* Strand. Ta aberacya (zwłaszcza ♀♀) nie należy w Brodach do rzadkości; lata w czerwcu.

*149. *Arctia Caja* L. *ab. Confluens* Reb. Hodowałem ją *ex l.* w Czarnym Dunajcu i Piwnicznej w lipcu.

*150. *A. Caja* L. *ab. Aurantiaca* m. „*Differt ab ab. Confluenti* Reb. *colore aurantiaco alarum posteriorum*". Nakreślenie skrzydeł przednich zredukowane; skrzydła tylne pomarańczowe, czarne plamy na nich są zlane w trzy wielkie plamy nieregularne. — Piękny

okaz tej niezwyczajnej aberacyi wyhodowałem *ex l.* w Nowym Sączu.

*151. *Coscinia Striata* L. *ab. Intermedia* Spul. W Janowie koło Lwowa w połowie lipca.

B. Lithosiinae.

152. *Endrosa Irrorella* Cl. *ab.* W okolicy Brodów złowiłem w połowie sierpnia samca, którego skrzydła przednie są węższe niż zwyczajnie, o brzegu bocznym skośniejszym, wierzchołku ostrzejszym; szeregi kropek bardzo zredukowane, zewnętrzny ma tylko jedną kropkę przy wierzchołku, szereg środkowy do krańca bardzo zbliżony.

153. *Lithosia Lutarella* L. *ab.* Skrzydła przednie są w połowie zewnętrznej wzdłuż komórki środkowej aż po kraniec szaro zaciemnione, silniej i szerzej ku krańcowi. W zrębach borów sosnowych koło Brodów w połowie sierpnia.

Zygaenidae.

*154. *Zygaena Purpuralis* Brünn. *trans. ad ab. Grossmanni* Rühl. W Brodach znalazłem dn. 19-go lipca samca, u którego skrzydła tylne są częściowo żółte.

*155. *Z. Scabiosae* Schev. *ab. Divisa* Stgr. W okolicy Lwowa dwa samce na początku lipca.

*156. *Z. Achilleae* Esp. *ab. Confluens* Dziurz. W Janowie i Brodach w drugiej połowie lipca dwa okazy.

*157. *Z. Cynarae* Esp. *ab. Confluens* Burg. Jeden ♂ w Brodach 1-go sierpnia.

*158. *Z. Lonicerae* Schev. *ab. Privata* Burg. Z Brodów posiadam okaz ♂, złowiony przy końcu lipca, u którego plama 3-a jest prawie całkiem zanikła.

159. *Z. Lonicerae* Schev. *ab.* W Brodach wylągł się w domu *ex l.* na początku lipca okaz, u którego wszystkie plamy są znacznie powiększone, plamy przy nasadzie ze sobą połączone, plama 4-ta bardzo wielka, sercowata, swem zwężeniem niemal dosięgająca plamy 2-ej.

*160. *Z. Filipendulae* L. *ab. Sandeciensis* m. „*Maculis 5 et 6 confluentibus*". Odznacza się zlanemi ze sobą plamami 5 i 6-tą. — Jeden okaz tej nieopisanej jeszcze aberacyi znalazłem przy końcu lipca w okolicy Nowego Sącza (w Piwnicznej).

161. *Z. Angelicae O. ab.* o bardzo małych plamach skrzydeł przednich a blizko dwa razy szerszym czarnym krańcu skrzydeł tylnych. Znaleziona w Brzuchowicach koło Lwowa w połowie lipca.

162. *Z. Ephialtes* L. *ab.* Jest to szczególna forma aberacyi

Athamanthae Esp., u której plama 4 i 5-ta są białe, tylko w środku słabo czerwono naprószone; czerwona barwa skrzydeł tylnych jest na żyłce poprzecznej rozjaśniona. — Jeden okaz wyhodowałem w Brodach 23-go lipca.

Cochlidiidae.

*163. *Cochlidion Limacodes* Hufn. *ab.* ♂ *Bufo* F. Aberacya nierzadka; znalazłem ją w okolicy Nowego Sącza na początku lipca i hodowałem *ex l.* we Lwowie i w Brodach w czerwcu.

Psychidae.

*164. *Psychidea Bombycella* Schiff. *ab.* *Rotundella* Brd. Jeden samiec w Brodach na początku czerwca.

Hepialidae.

165. *Hepialus Sylvina* L. *ab.* Gatunek zmienny. Na uwagę zasługuje okaz złowiony przy świetle lampy w Rytrze na początku sierpnia, o skrzydłach przednich kasztanowo brunatnych, na których białe znamię haczykowate, mieszczące się w środku skrzydła, jest zapomocą łukowatej linii białej połączone z końcem przypachowym tylnej rysy skośnej.